

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne številke 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina Din. 40.—

Polletna naročnina 20.—

Četrtna naročnina 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Ljubljana, pokrajinska uprava oddel. za soc. politiko. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadosno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Kaj je novega pri O. Z.

O. Z. je poslala dne 23. novembra t. l. pod št. 345 Glavnemu Savezu državnih činovnika i službenika v Beogradu sledeči dopis: »Z vso iskrenostjo zahvaljujoč se Vam za solidarni nastop v dnehi beograjskega kongresa in za bratsko gostoljubnost, ki ste jo izkazali slovenskim delegatom, Vas najnujneje prosimo za skorajšnji oficijelni pojasnilni odgovor na sledeča vprašanja:

1. V kakšnem stadiju se nahaja zakon o državnih nameščencih v zakonodajnem odboru? Ali je po dosedanjih notranje-političnih dispozicijah pričakovati, da ga Narodna skupščina sprejme še pred 20. decembrom t. l.?

2. Kako daleč je uspela ublažitev maksimiranja rodbinskih doklad za nižje uslužbenice in kdaj se dotična uredba objavi?

3. Kdaj in v kolikih zneskih imamo pričakovati izplačilo enkratne nabavne pripomoči oziroma zvišanja draginskih doklad?

Opozarjamo, da je točni oficijelni odgovor na označena vprašanja tem večje važnosti, ker iz časopisnih vesti ne moremo povzeti nič določnega, in ker se je bati resnih posledic, ako se izplačilo enkratne nabavne pripomoči (glej točko 3) ne odredi še pred Novim letom.

Obenem prosimo, p. n. predsedstvo, da vsem pokrajinskim savezom v najkrajšem času izda potrebna navodila zaradi eventualnih protestnih skupščin, ki bi se morale v zmislu sklepa plenarne seje Glavnega Saveza z dne 6. novembra t. l. vršiti v vseh večjih krajih naše države dne 8. decembra t. l. in pa glede redovne skupščine Glavnega Saveza, ki je določena za 1. december t. l. v Splitu.

Na ta naš dopis nam je Glavni Savez dne 28. novembra pod št. 217 odgovoril tako-le:

»Gospodine predsedniče! Na poslednji sednici uprave Glavnog Saveza, održanoj u Beogradu pred Vaš povratak sa kongresa, na kojoj su učestvovali, kao što Vam je poznato, i gg. predstavnici pokrajinskih saveza, bilo je odlučeno, da se v smislu donete resolucije redovna godišnja skupština ima sastati na dan 1. decembra t. g. u Splitu, ako bi dotle kraljevska vlada i Narodna skupština usvojile osnovne zahteve, sadržane u našoj resoluciji, u protivnom pak da se namesto redovne skupštine ima sazvat i u Beogradu na dan 8. decembra t. g. zemaljski kongres činovnika i službenika, koji bi imao da izrazi naš energični protest usled ignorisanja naših opravdanih i skromnih zahteva.

Kako je 1. december na pragu, smatrao sam, da mi je dužnost, da Vas, gospodine

predsedniče, telegrafski izvestim, da godišnju skupštinu Glavnog Saveza ne možemo održati u Splitu u rečeno vreme, kako smo to želeli i uslovno odlučili, jer na žalost još nije postignut cilj, koji smo sebi postavili.

Medjutim, i ako pojedina pitanja nisu definitivno rešena, najvažnija od njih su u toku rešavanja. Tako prema sadašnjim radovima u Narodnoj skupštini odnosno u zakonodavnom odboru imamo osnova, da verujemo, da će zakon o državnim činovnicima i službenicima građanskog reda biti izglasan svakako pre razpuštanja skupštine za božićne praznike. Istina, ideja isplate jednokratne pomoći državnim službenicima nije usvojena is tog glavnog razloga, što ministar finansija, kako je i sam izjavio, ne bi bio u mogućnosti, da nadje sredstva, da ovu pomoć isplati svima državnim službenicima u isto vreme, već bi to morao da raztegne na nekoliko meseci. Ali našom inicijativom sada se u ministarstvu finansija privodi kraju proučavanje predloga o povećanju dodataka na skupoću za državne službenike i penzionere u celoj zemlji, kao i o ukidanju maksimiranja dodataka za pomoćno osoblje. Najzad, u predlog budžeta za 1923-24 god. unet je specialni kredit od 400.000.000 Din za uvođenje u život zakona o državnim činovnicima i službenicima građanskog reda.

Uzimajući u obzir ove i druge činjenice, možemo reći, da će krediti za isplatu dodataka na skupoću u budžetu za 1923/24 god. biti približno za 80% veći od kredita, odobrenih za 1922/23 god. Pri svem tom kako ni zakon ni povećanje dodataka nisu još svršeno delo, to ne nalazimo, da je postignut uspeh dovoljan, da bi smo se mogli sastati u Splitu na dan 1. decembra, kao što je bilo predviđeno.

Iz ovih razloga nije opravdano niti moguće postupiti ni prema drugoj našoj sporazumnoj odluci, prema kojoj bi se na dan 8. decembra imao sazvat protestni zbor u Beogradu i izložiti se velikim troškovima pri našim tako oskudnim sredstvima bez apsolutno potrebe.

Kako se pored toga beogradski članovi uprave in nadzornog odbora Glavnog Saveza nalaze u prilikama, da mogu donekle lično uticati, da se još nerešena pitanja što skorije i što pravilnije reši, to su oni mišljenja, da redovnu godišnju skupštinu Saveza treba održati u Splitu na drugi dan katoličkog Božića, 26. decembra t. g., pošto su tvrdo uverjeni, da će dotle svakako biti izglasan zakon i odobreno povećanje dodataka na skupoću. U korist ovoga predloga govore i neke druge činjenice.

Ako bi se skupština morala održati u Splitu na dan 1. decembra, predsednik Glavnog Saveza bio bi lišen mogućnosti, da lično

prisustvuje njoj, pošto mu neodložni poslovi u službi ne dozvoljavaju, da još za neko kratko vreme može dobiti odsustvo. Moramo spomenuti, da je u svakom slučaju potrebno, da savez izdejskuje povlasticu za vožnju članova, koji će biti delegirani od pokrajinskih saveza kao predstavnici na godišnjoj skupštini. Važno je još i to, da je Glavni Savez preduzeo korake, da izdejskuje specijalnu pomoć dalmatinskom savezu, koji se nalazi u veoma teškim materijalnim prilikama i koji će pored toga imati verovatno i nepredviđene izdatke, u koliko se skupština bude održala u Splitu. I ovi razlozi govore za to, da se skupština mora odložiti do pomenutog roka.

Verujući, gospodine predsedniče, da ćete se izvoleti saglasiti sa gore izloženim predlogom, čast mi je moliti Vas, da nam što pre pošaljete listu članova, koji će prisustvovati kao predstavnici Vašega saveza na kongresu u Splitu.

Očekujem Vaš hitan odgovor.

O. Z. je Glavnemu Savezu na ta dopis odgovorila takole:

»Potrjujemo prejem Vašega dopisa in z obžalovanjem ugotavljamo, da ta dopis ne odgovarja na naša vprašanja z dne 22. novembra t. l. in to osobito, kolikor se tiče vprašanja ublažitve maksimiranja rodbinskih doklad za nižje uslužbenice. Iz zanesljivega vira doznavamo, da gospod minister financ na izplačilo enkratnega nabavnega prispevka sploh ni pristal, marveč se izdeluje posebni zakon o draginskih dokladah, ki pa posameznemu državnemu nameščencu ne bo nudil večjega poviška, kakor poprečno 225 do 250 Din na mesec.

Protestirati moramo, da Glavni Savez za 8. december ni sklical v Beograd protestne skupščine, ker je bilo z vso točnostjo dognano, da vlada do tega dne niti najskromnejši, v resoluciji beograjskega kongresa navedeni zahtevi ni ugodila. Predno je Glavni Savez preložil skupščino na 26. december, bi moral o svoji nameri pravočasno obvestiti vse ostale pokrajinske saveze z vprašanjem, ako soglašajo. Nič manj nas ni razočaralo dejstvo, da je gospod predsednik Glavnega Saveza brez vednosti ostalih pokrajinskih savezov stavil glede zboljšanja gmotnega položaja državnih nameščencev gotove predloge, ki se absolutno ne skladajo z beograjsko resolucijo. Čisto naravno je, da morajo pokrajinski savezi izgubljati na ta način do Glavnega Saveza zaupanje, in to tembolj, ker ni nihče tudi najmanj informiran, kaj namerava vlada s tako perečim vprašanjem državnih name-

ščencev in kdaj bo njihovim opravičenim zahtevam ugodila.

Obenem Vam potrjujemo, da smo Vam na Vašo brzojavko z dne 9. t. m. 12. t. m. tako-le brzojavili: »Predsednik bolean, naša prisutnost na kongresu izbog finančnih prilika nemoguća. Punomoć Slovenačke dobije Dalmacija.«

Obžalujemo, da se skupščine 26. t. m. v Splitu ne moremo udeležiti. Pooblašamo pa sočasno savez državnih nameštenika za Dalmacijo, da nas zastopa in da v našem imenu na skupščini tudi polnomočno glasuje.

Prosimo Vas z vsem poudarkom, da nas o vsakem koraku, ki ga podvzame vlada na Vašo inicijativo, takoj obvestite, ker ne moremo prevzemati odgovornosti, da ostajamo napram našim organizacijam še nadalje v popolni neinformiranosti.«

Ta dopis je ostal do 15. t. m. nerešen. Radi izpremenjene politične situacije, ki bi jo moral Glavni Savez s primernimi navodili brez odloga komentirati vsem pokrajinskim zvezam, ki še danes tavajo v nejasnosti položaja, je predsedstvo O. Z. 16. t. m. takole reagiralo:

»Po sedanjih političnih situaciji in sestavi nove vlade smatramo za docelo izključeno, da bi skupščina v doglednem času izglasovala zakon o državnih nameščencih in novi zakon o draginjskih dokladah.

Naša Osrednja Zveza je napram svojim organizacijam brez vsake moči, kar je popolnoma umevno, ako pomislimo, da beograjski kongres ni beležil najmanjšega uspeha. Naravno je torej, da izgubljajo državni nameščenci do svojih organizacij zaupanje; v najkrajšem času je pričakovati, da nastane med njimi popoln razkroj, ki utesne postati za državno upravo katastrofalen.

Brez dvoma se pojavlja ista nevarnost tudi pri ostalih Savezih.

Trenotek, ko je treba sklicati po vseh krajih naše države protestna zborovanja, je tu. Vsi smo prepričani, da je treba dati ogorenosti duška na enoten način ter postaviti vladi ultimatum, ki naj kulminira v tem, da podad predsedstva vseh organizacij demisijo.

Ker ne gre, da bi v tem važnem momentu nastopil vsak Savez po svoje, je neobhodno potrebno, da izda Glavni Savez pokrajinskim savezom enotna uputstva. Pred vsem zahtevamo, da se pošlje iz vseh krajev vladi enako glaseča resolucija in da se protestna zborovanja vrše isti dan.

Vendar morajo imeti pokrajinski Savezi toliko časa, da obveste o vsem potrebnem pravočasno lokalna udruženja.

Prosimo Vas torej, da neodložno določite dan protestnih zborovanj in nam pošljete resolucijo, ki bo obvezna za vsa udruženja. Izgubljati ne smemo pri tem dragocenega časa, zato upamo, da bo Glavni Savez vsaj sedaj storil svojo dolžnost in uvidel resnost položaja.«

* * *

To korespondenco priobčujemo doslovno in namenoma — ne morda radi tega, ker bi si predsedstvo O. Z. hotelo napram organizacijam anonimni opajati stališče — O. Z. dohajajo anonimni dopisi, ki ji očitajo pasivnost — marveč radi tega, da člani doznajo, kdo je inicijativen in kdo pozablja na svoje dolžnosti.

Umljivo je, da stoje danes vse pokrajinske zveze drž. nameščencev pred najbolj perečim vprašanjem: Kaj sedaj?

Uvažujoč dejstvo da je Glavni Savez docela odpovedal, more predsedstvo O. Z. apelirati samo še na mnenje strokovnih organizacij in ostalih pokrajinskih zvez, ki naj spozumno določijo smernico nadaljne akcije. Predsedstvo O. Z. pa izjavlja že naprej, da ne

bo podpiralo nobene akcije, ki bi se osredotočila samo na Slovenijo, ker bi lokalni protesti samo slovenskih udruženj ostali brez dvoma — glas vpljočega v puščavi. Z mirno vestjo pa lahko trdimo, da je baš naša O. Z. izvedla do pčice vse dosedanje sklepe širšega odbora; zato tudi nje predsedstvo hladnokrvno odklanja vsak očitke nedelavnosti. Iskreno želimo, da pade na prihodnji seji širšega odbora, ki se vrši to soboto, 23. t. m. ob 20. uri — končna odločitev.

Pokopane nade.

Politični dogodki zadnjih dni so prinesli državnim uslužbencem veliko razočaranje. Vso prvo polovico decembra smo mislili, da bo vendar Savez izpolnil, kar je trdno obetal v oktobru, zlasti ko je bilo dan za dnem bolj jasno, da bo nastopila vladna kriza. Ugoden čas v začetku decembra je potekel, ne da bi se kdo izmed naših pooblaščenecv spomnil na dane obljube. Sedaj imamo vlado, ki bo brezobzirno odklanjala vse naše upravičene zahteve, ker predstavlja interesno zastopstvo slojev, katerim so državni nameščenci, dobra uprava i. t. d. deveta briga, ker jim gre le za absolutno moč v državi.

Žalostne božične praznike bodo imele družine javnih nameščencev in vse izgleda, da bo preteklo dokaj mesecev preden bo za spoznanje boljše. Vrednost dinarja je zadnje dneve zopet občutno padla. To pomenja, da se bodo cene življenjskih potrebščin znatno dvignile, a naši prejemki so edina stabilna točka v današnjem negotovem, neustaljenem gospodarskem in političnem življenju. Bolj in bolj se bližamo prepadu. Naša deca je obsodena na stradanje, naše družinsko življenje bo postalo pekel. Brez števila je onih družin, ki že zadnje štiri mesece niso imele dovolj prejemkov, da bi živele vsaj polovico meseca brezskrbno življenje. Zimski meseci so pa za življenje itak dražji kakor poletni. Božično veselje je za nas bajka.

Delavci, privatni nameščenci, nameščenci avtonomnih oblasti so daleč na boljšem kakor državni uslužbenci, ki so v boju za izboljšanje svoje eksistence popolnoma nesvobodni. Z mejnimi gibanji, v skrajni sili s stavko, si izvojujejo privatni nastavljenici hitro ono povišanje svojih prejemkov, ki je vsaj približno v sorazmerju s cenami življenjskih potrebščin. Kar slišimo o novem stanovanjskem zakonu tudi ni takšno, da bi nam olajšalo težko življenje. Cene stanovanj se bodo dvignile in novo leto bo nastopilo v znamenju vsesplošne podražitve.

Mi imamo le eno sredstvo: energičen nastop naših organizacij. Zaupanje v te pa je med maso javnih nameščencev že močno omajano in vse povsed se sliši omalovažujoče: »Ah, kaj organizacija.« A to omalovaževanje naših organizacij je škodljivo nam samim. Strniti se moramo v čvrsto četo in sodelovati povsod, kjerkoli le moremo. Ni dovolj, da postavimo na čelo vsake organizacije odbor in mu prepustimo vso brigo in vse delo. Odbor bi moral vedno čutiti, da stoji za njim aktivna množica, ker le potem bo imel odbor voljo in veselje do dela. Odbor ni nekaj sankrosantnega, saj je za določeno dobo le pooblaščenec in se mora v tej dobi ozirati na zahteve onih, ki so ga postavili na odgovorno mesto. Ako vidijo člani, da odbor ni inicijativen, imajo pravico in dolžnost, da ga podžgo z dobro premišljenimi predlogi k večji delavnosti. Nikakor pa ni v duhu organizacije, ako se člani prostovoljno odpovedo sodelovanju. Zavedajmo se, da nimamo drugega bojnega sredstva nego organizacijo.

In prav sedaj, ko je vladna moč v rokah ene same stranke, ki bo lahko brez kontrole

nizacije izredno važno nalogo, a tudi izredno težko. Ako sedaj ne bo solidarnega nastopa, stroge discipline, bo že prvi korak brezuspešen. Že s tem, da so organizacije tako hitro in pravzaprav brez pravega vzroka odstopile od svojih enkrat stavljenih zahtev, so si otežile nadaljni boj. Ako ne bodo imele pri nadaljnjih svojih korakih strnjenih vrst za seboj, potem bojujejo boj brez upa zmage. Zato je naša stanovska dolžnost, da se oklenemo organizacij z vso silo.

Tako trdno je upala večina izmed nas, da nam bo prinesel december vsaj malo, malo izboljšanja, ali v obliki enkratnega večjega prispevka ali z izdatnim povišanjem doklad. Oboje se je izjalovilo. Ako bo dinar padel in cene naraščale, nam seveda z enkratnim nabavnim prispevkom ne bo prav nič pomagano. Izboljšanje mora biti trajno in izdatno. Zamuditi tudi ne smemo časa z dolgim premišljevanjem kako in kaj. Za 8. december je bil napovedoval Savez svoj čas ponovni kongres. Ni ga bilo; zakaj ne, o tem nas ni nihče obvestil. Minili so tedni po 8. decembru, a od nikjer se ne čuje, da bi mislil Savez na novo zborovanje. Vsi javni nameščenci nestrpno pričakujejo vesti o kaki akciji Saveza, miroval je že itak predolgo.

Nismo mislili, da bo najlepši mesec v letu, mesec, ki je poln lepih pričakovanj, tako žalostno končal za nas. Kaj so si vse želeli naši otroci, da jim prinese Miklavž in Božič, a vse njihove želje smo morali zavreči. Kako boli človeka, ako vidi natrpne trgovine z najlepšimi stvarmi, ki so le za tiste, ki so brez truda prišli do blagostanja. Mi pa delamo in delamo za javni blagor, za konsolidacijo in ugled države, pa bomo morali prezebat in stradati in gledati žalostne obraze svojcev. Vse naše nade so pokopane vsled tega, ker je bil naš nastop premalo energičen. Čas je, skrajni čas, da se dvignemo iz svoje brezbriznosti, da se sleherni zaveda svojih stanovskih dolžnosti, da okrepimo svoje organizacije, ker le potom njih si bomo izboljšali svoje stanje.

R. M.

O izobrazbi in vzgoji.

Postavite nezadostno naobraženega za sodnika, geometra in inženirja, ali dajte takemu uslužbencu v roke komplicirane upravne razsodbe politične, finančne ali druge narave in videli boste do kakšnega absurda nas popelje. Ako se je posrečilo katerikrat v življenju nadkriliti človeku z nižjo izobrazbo onega z višjo strokovno izobrazbo, kar je pač mogoče, ker sposobnosti se ne morejo presojevati samo po formelni izobrazbi, nego le po naravni nadarjenosti, se je zgodilo to radi tega, ker sta trčila skupaj dva individualne naravne nadarjenosti in energije. Kar ustvarja pri enem formalna izobrazba, dopolnjujeta pri drugem naravna sposobnost in živa energija, s katero si privaja ta z zasebno pridnostjo vse ono teoretično znanje, ki je neobhodno potrebno redpogoj za brezhibno izvrševanje strokovne službe.

Svet in življenje sta polna pravil in izjem. Večina velikih mož na vseh poljih ved in znanosti izhaja iz vrst formalnih izobražencev. Kot za izjemo tega pravila pa je svet rodil tudi vrsto mož, ki jim ni bila sreča mila, da bi bili uživali formalno izobrazbo. Le-ti, kakor Edison, Rafael i. dr. so dosegli ali celo daleč nadkrilili vse formalne vsled srečnih naključij izobražence svoje vrste, ki so jih prinesla v naročje izobrazbe primeroma pozno v življenju, in pa vsled gigantske duševne sile, s katero je te može obdarila narava kot v zasmehi

vsem onim, ki se v potu svojega obraza trudijo za duševni razvoj.

Radi te izjeme pa si ne smejo lastiti teh lastnosti in pravic, ki so z njimi zvezane, tudi vsi drugi, pri katerih te premise ne pridejo v poštev. Take redke izjeme, ki kažejo svojo močno individualnost in superiornost nad drugimi, pa se mora brezdvomno tudi meriti z izjemnim merilom in mora biti takim drž. uslužbencem tudi po službeni pragmatiki dana možnost, da se primerno upoštevajo.

Noben uradniški posel, če tudi vzamemo navadne posle nižjih uradniških kategorij, ni tako enostaven, da bi ne bilo treba pri njem nekaj razmotrivati. Človeku z ozkim obzorjem se zdi morda, da je stvar enostavna in ker nima o stvari zadostnega vpogleda in pravne možnosti presoje raznih pravnih in faktičnih vprašanj, ki so dejanski z rešitvijo kake zadeve v zvezi, reši spis po svoje ter je siuren, da je zadel žebelj na glavo. Če pa daš tako rešitev pod kritično lupo, opaziš, da je rešitev večkrat popolnoma pogrešena tako s stilističnega, pravnega in faktičnega gledišta in da ne zasluži drugega, nego da jo prečrtaš.

Stara, znana in popolnoma naravna stvar je, da zna oni več, kdor se več uči, in da je moral biti vsak mojster učenec dotične stroke. Zato pripada v šoli prvenstvo profesorjem, v medicini zdravnikom, v arhitekturi inženjerjem in gotovo tudi v razlagi ter uporabi zakonov in paragrafov juristom. Le-ti so imeli vedno v vseh državah vodilne vloge in nehote se spominim, če mislim na razne poskuse o diskvalifikaciji juristov s strani domišljavih vseznalov, na bajko o volu in žabi, ki se je tako dolgo napihovala, da je počila.

(Konec prihodnjic).

Sladkor za državne nameščence.

Ker so se pojavila glede naročanja in razpošiljanja za državne nameščence namenjenega sladkorja razna nespornostna in napačna tolmačenja okrožnic različnih oblastev in uradov, opozarja podpisana zadruga vse državne nameščence, ki so naročili sladkor po nižnji ceni, na sledeče:

Sladkor, ki ga je nakazalo ministrstvo za socialno politiko »Savezu nabavljanih zadrug« iz državnega veleposestva »Belje« je namenjen za vse državne nameščence v kraljevini, ne glede na to, ali so člani nabavljanih zadrug ali ne.

Nakazani kristalni sladkor je prvovrstne kakovosti in so torej govorice o rjavem, nerafiniranem sladkorju prazne izmišljotine.

Cena sladkorju se ravna po borzni ceni onega dne, ko izda naročbo »Savez nabavljanih zadrug« v Beogradu. Od te borzne cene se dovoli zadrugam 24% popust, tako da stane, če je borzna cena na dan naročbe v Beogradu 15 dinarjev, sladkor, postavljen na železniško postajo Beli Manastir v Baranji, za drugo le 11 Din 40 p. K tej ceni se mora priracunati seveda še vozna od Belega Manastira do Ljubljane, odnosno do namembne postaje, dalje zavarovalnina, stroški za razkladanje, prevoz in drugi režijski stroški.

Naročbe za sladkor zbirajo posamezni uradi in jih pošiljajo z izkazom, sestavljenim v dveh izvodih, podpisani zadrugi. Kako naj bodo seznanjeni sestavljeni, je opisano že v okrožnicah, ki so jih izdala posamezna oblastva.

Ker niti Savez niti podpisana zadruga nimata tako ogromnega kapitala, ki je potreben

za naročanje celih vagonov sladkorja (sama državna trošarina, ki se mora plačati ob prevzemu v tvornici znaša 40.000 dinarjev za vagon), mora vsak naročnik plačati že pri naročbi po 5 Din za kilogram sladkorja.

Došle naročbe se zbirajo in ko znaša naročena količina sladkorja 10.000 kg, se naroči pri Savezu nov vagon sladkorja in pošlje predplačilo po 5 Din za kilogram.

Doslej je naročenih že 6 vagonov sladkorja. Dva sta namenjena samo za člane podpisane zadruge, ostali štirje vagoni pa za nečlane. Sladkor, namenjen za člane, je že došel in se že deli. Sladkor za nečlane še ni došel.

Prvi vagon sladkorja za nečlane je bil odpremljen iz Belega Manastira dne 8. decembra in utegne dospeti v Ljubljano najkasneje začetkom januarja. Drugi vagon bo došel v Ljubljano v drugi polovici januarja, tretji in četrti vagon pa dospeta nekako o Svecnici.

Mnenje nekaterih, da dobijo sladkor takoj, čim ga naroče, je popolnoma napačno. Prošnje posameznih uradov, naj bi se jim poslal sladkor iz prvega vagona, ki dospe, so brez pomena, ker se naročniki posameznih vagonov ne morejo zamenjavati in se vodi o vsakem vagonu poseben račun. Vsak urad dobi sladkor iz tistega vagona, za katerega je bila sprejeta njegova naročba in za katerega je bilo poslano njegovo predplačilo Savezu v Beograd.

Na naročbe brez predplačila se ne more ozirati. Na to se opozarjajo zlasti oni uradi, ki so sladkor pač naročili, a denarja še niso poslali. Njih naročbe ležijo pri zadrugi nerešene, dokler ne pošljejo predplačila.

Sladkor iz prvega vagona, ki dospe po Novem letu, dobijo oni uradi, ki so sladkor prvi naročili. Ti so: Okrajna glavarstva Črnomelj, Maribor, Ljutomer, Ljubljana — okolica, Krško, Logatec, Ptuj, Kamnik, Radovljica; pokrajinska uprava — oddelek za premog in oddelek za prosavstvo; deželni muzej, nabavljalna zadruga v Krškem, licejska knjižnica, zaloga šolskih knjig, zdravstveni odsek, direkcija šum, poveljstvo oddelka državne varnostne straže, državna borza dela, oblastna inspekcija dela, šumarska uprava v Kostanjevici, policijska direkcija, urad za agrarne operacije, tehnična srednja šola, vojaška intendantca, davčni urad Vel. Lašče, Marenberg, Cerkljica, Ptuj, Črnomelj, Prevalje, Šmarje pri Jelšah, davčno okrajno oblastvo v Radovljici, šumarska uprava Bled, agrarna direkcija, finančna delegacija, finančno okrajno ravnanstvo v Ljubljani, finančna deželna blagajna, generalna inspekcija voda in Miloš Kramer v Slovenjgradcu.

Imena uradov, ki dobijo sladkor iz drugega in nadaljnjih vagonov, se bodo priobčila o pravem času. Ravno tako se bo tudi naznanilo, kdaj dospejo posamezni vagoni, zato je povpraševanje, kdaj dospe sladkor, nepotrebno in naj se opusti, posebno ker zadruga pri najboljši volji na taka vprašanja zaradi preobilice dela in stroškov ne more posameznim uradom odgovarjati.

Tudi na vprašanja, kolika bo cena sladkorja, zadruga ne more odgovarjati, ker natančne cene za posamezne vagone sama vnaprej ne ve. Toliko je gotovo, da bo cena za kasneje naročene vagone nekoliko višja nego za prej naročene vagone, ker je borzna cena sladkorja v zadnjem času porasla.

Natančno ceno izvedo naročniki vsakega posameznega vagona iz računa, ki se jim pošlje, čim dospe sladkor v Ljubljano, odnosno pri zunanjih naročnikih, čim se odpravi sladkor na njih naslov.

Sladkor dospe v vrečah po 100 kg. Te vreče se zaračunajo naročnikom po 25 dinar-

jev komad. Naročnikom, ki vrnejo vreče tekom 30 dni zadrugi franko Ljubljana, se povrne za vsako vrečo 15 dinarjev.

V Ljubljani prejmejo uradi, ki so naročili po več nego 500 kg sladkorja, ta sladkor neposredno iz vagona na kolodvoru, drugi uradi pa v zadržnem skladišču na Vodnikovem trgu 5.

Izvenljudskim uradom se pošlje sladkor na najbližjo železniško postajo, razen če si sami želijo drugačnega načina dostavitve. Uradi v bližini Ljubljane prevzamejo sladkor tudi lahko v zadržnem skladišču na Vodnikovem trgu, ako to zadrugi pravočasno prijavijo.

Nameščenci, ki prejmejo sladkor v zadržnem skladišču na Vodnikovem trgu, se morajo ob prevzemu sladkorja izkazati z nakaznico, predpisano v okrožnicah, in plačati morajo vso kupnino za sladkor, odštevši predplačilo 5 dinarjev za kilogram.

Nakaznice izdajo uradi, ki so predplačilo prejeli, ne pa morda podpisana zadruga.

Uradi, ki prejmejo sladkor za prideltne nameščence skupno, morajo plačati zadrugi ves dolžni znesek tekom osmih dni po prejemu računa. Položnica se priloži računu. Za izplačilo jamči uradni predstojnik, ki je podpisal naročbo.

Uradom, ki bi svoje obveznosti tekom 8 dni po prevzemu računa ne izpolnili, se zaračunajo 14odstotne obresti.

V posamnih okrožnicah drugače predvideni način plačila (v dveh obrokih) ne velja.

Nabavljalne zadruge po deželi, ki so naročile sladkor neposredno pri Savezu v Beogradu, dobijo sladkor od tam direktno in se podpisana zadruga za te naročbe ne bo brigala. Ako bi Savez priključil tako naročbo naši pošiljatelj, bomo dotično zadrugo takoj o tem obvestili.

Za upokojujence in za vdove in sirote državnih nameščencev bo zadruga sladkor naročila. Kadar bo zanje sladkor došel, bo to zadruga javno razglasila.

Nabavljalna zadruga javnih nameščencev in upokojujencev v Ljubljani.

Vestnik.

VSEM TOVARIŠEM DAVČNIM URADNIKOM!

Na številne opozoritve, ki prihajajo predsedstvu radi nemožnosti takojšnjega plačila za ostale članarine, se je predsedstvo, uvažujoč težke življenske prilike državnih nameščencev, odločilo, da morejo vsi člani sekcije zaostale in tekoče obveznosti s prispevki za pogrebni sklad v poljubnih mesečnih obrokih poravnati najkasneje do 1. julija 1923.

Tovariše poverjenike prosimo najnujneje, da čim preje sporoče predsedstvu, ako so sprejeli v zadnji okrožnici ponudeno jim funkcijo za redno pobiranje prispevkov.

Poštarne stroške naj si odtegnejo od pobranih zneskov. Vse člane obenem opozarjamo, da morajo po soglasnem sklepu zadnjega občnega zbora od 1. januarja 1923 dalje prispevati še posebej mesečno po 1 dinar za sklad, ki bo kril stroške za sprejem in pogostitev srbijskih tovarišev, ki prihite leta 1924. na redno letno skupščino »Udruženja poreskih činovnika« v Ljubljano.

Tovariši, ki po ustanovitvi našega pogrebne sklada, za katerega so sami glasovali, pristopajo k drugim sličnim ustanovam državnih nameščencev, dokumentirajo s tem samo svojo neorganiziranost.

Iskreno obžalujemo ta postopek ter opozarjamo, da bo predsedstvo proti njim postopalo strogo v zmislu pravil, ki določajo, da se ima članstvo razmerje do takšnih ustanov dokazati na povsem verodostojen način, ako hočejo še nadalje ostati člani sekcije.

Kdor pa iz teh ali onih razlogov sploh ne postane član sekcije, tega bo odbor obdržal v

točni evidenci in bo postopal proti njemu, kakor da ni stanovski tovariš.

Opozarjamo ponovno, da poteče rok za prijave 10. januarja 1923. Predsedstvo.

Občni zbor nabavljalne zadruge javnih nameščencev in upokojevcev v Ljubljani, ki se je vršil dne 14. t. m. v Mestnem domu, je bil vrlo zanimiv. Pokazal pa je tudi, da državni nameščenci še nimajo ne smisla, ne zanimanja za združeno delo, ker je v zadruzi včlanjenih le nekaj nad 500 nameščencev in še izmed teh je prišla na občni zbor komaj borna desetica, ki je bila potrebna za sklepčnost.

Občni zbor je otvoril predsednik g. Urbančič, ki je imenoval zapisnikarjem g. Rehbergerja in overovateljem zapisnika gg. Savnika in Primožiča. Uvodom svojega govora pozdravi predsednik vse navzoče, posebno pa g. Florjančiča in omeni, da je g. Florjančič kot bodoči revizor nabavljalnih zadrug poslan od Saveza nabavljalnih zadrug v Beogradu, da prisostvuje temu občenemu zboru, ki je izreden, in sklican na zahtevo Saveza v ta namen, da sprejme in uveljavi njegov načrt združnih pravil namesto dosedanjih. Nato prečita predsednik 69 členov obsegajoča pravila, katera se razlikujejo od dosedanjih že po svoji obširnosti, še bolj pa po svoji originalnosti posebno v tem, da zahtevajo od združnikov jamstvo s še enkratnim zneskom vplačanih deležev, da ne dovoljujejo združnikom odpovedi deležev ali izstopa iz zadruge, da zahtevajo ustanovitev rezervnega, penzijskega in dobrotvornega fonda in da določajo 25% letnega čistega dobička za nagrade funkcionarjem upravnega in nadzornega odbora. Po prečitaniu pravil otvori g. Urbančič razpravo in prosi predlogov s pripombo, da je želja Saveza, katero izraža v posebnem pismu, ki se tudi prečita, da se pravila sprejmejo taka kot so. Besedo dobi g. okrajni glavar Klopčič, ki v krepkih besedah izrazi začudenje, da hoče Savez zadruzi vsiliti ali diktirati neka pravila, ki niso v skladu s pri nas še vedno veljavnim združnim zakonom, opozori na nekatere posebno izrazite določbe, komentira ustanovitev penzijskega in dobrotvornega fonda, kar je oboje za nas brez pomena, ker morajo biti po zakonu o zavarovanju delavcev itak vsi uslužbenci zavarovani in ker ne more biti namen zadruge, da si nabavlja posebne dobrotvorne fonde, ampak da preskrbi članom cenejša živila in potrebščine. Zato predlaga, da se prečitana pravila za enkrat »en bloc« odklonijo, da pa naj se izbere iz srede združnikov poseben odbor, ki naj pravila prouči, spravi v sklad z obstoječimi zakoni in uredbami in stavi na prihodnjem občenem zboru svoje predloge. K besedi se oglasi g. Florjančič, ki zagovarja načrt pravil Saveza, ki stremi za tem, da dobe vse zadruge enaka pravila, kar bo v interesu dobrega poslovanja in v olajšanje revizij. Povdarja, da so pravila v skladu z obstoječo uredbo o nabavljalnih zadrugah javnih nameščencev, našteva razne ugodnosti, ki jih imajo zadruge od Saveza in države in opozarja na posledice, ki bi nastale, ako bi občni zbor predlagani načrt pravil odklonil. V tem primeru bi moral Savez prekiniti poslovanje z zadrugo in predlagati, oziroma zaprositi pristojno sodišče za razpust zadruge, kar bi imelo za posledico, da pripade vse premoženje zadruge Savezu. Priporoča vsled tega, da občni zbor sprejme pravila. Besedo povzame g. Urbančič in naglašja, da je upravní odbor pravila prešudiral, da je uvidel vse nedostatke, da pa vsled pritiska Saveza ni

mogel storiti drugega kot prevesti pravila v slovenščino in jih osvojiti kot svoj predlog občenemu zboru. Občni zbor naj vsled tega pravil ne odkloni. Oglasi se k besedi g. Česnik in izjavi, da večina ugodnosti, katere ima po mnenju g. Florjančiča zadruge od Saveza, ne obstoje, nekaj pa je takih, ki jih imajo tudi druge zadruge (prevoz živil po znižani ceni); opomni, da je imela zadruge do danes malo ali pa nič haska od Saveza, kritizira posebej določbe glede jamstva in 25% čistega dobička za oba odbora in je mnenja, da je najbolje, da se pove, katere določbe dosedanjih pravil niso v skladu z navedeno uredbo in da se izpreme, oziroma spravijo v sklad s to uredbo dosedanja pravila. Govori še več drugih združnikov, kateri se izjavljajo vsi za predlog g. okr. glavarja Klopčiča, nakar dobi besedo g. Adolf Ribnikar, načelnik oddelka za socialno politiko in predsednik nadzornega odbora zadruge. Ugotovi splošni odpor proti sprejemu predlaganih pravil, kar smatra za razumljivo, ker so nove obremenitve precej težke, vrh tega pa se javni nameščenci niso še otrsli strahu pred zadrugami vsled slabih dosedanjih izkušenj. Povdarja potrebo združenja vseh zadrug v centralo, v kateri imajo svojo oporo in smatra za potrebno, da je taka centrala v Beogradu, kjer ima vodstvo pri rokah vse merodajne faktorje, pri katerih se da kaj doseči. Da pa uspevajo zadruge in Savez, je v prvi vrsti potreba, da je vodstvo Saveza v dobrih rokah, da mu morejo zadruge in združniki zaupati. Zanika, da bi bilo poslovanje boljše in revizija lažja, ako bi imele vse zadruge enaka pravila, ker so pri nas zadruge, ki imajo pravila sicer z enakimi temelji, vendar s precej različnimi podrobnimi določbami, pa vendar dobro uspevajo. Predlog g. Česnika se mu zdi umesten. Gospod Urbančič priporoča še enkrat sprejem pravil in predlaga, da se ta izpreme le v sledečih točkah: a) jamstvo združnikov naj ostane kakor doslej le vplačani delež, b) procentna mera penzijskega in dobrotvornega fonda naj se zniža. Glede določitve 25% čistega dobička za upravni in nadzorni odbor pa priporoča, da ostane neizpremenjena, ker ni prevelika, kar dokazuje s primerom, da dobi pri predpisnem številu 14 odbornikov (upravní in nadzorni) v slučaju 100.000 kron čistega letnega dobička vsak odbornik le 1785 kron nagrade na leto. Za tako nagrado se pač ne bo nihče danes ogreval, potrebno pa je, če hoče zadruge uspevati, da dobi nagrajene odbore. Pripomni tudi, da bo imel Savez prihodnje leto v Ljubljani svoj redni občni zbor in da bo tam dana možnost s pomočjo Hrvatov, Dalmatincev in Bosancev ovreči danes nam usiljena pravila. Gospod Česnik izjavi, da je proti temu, da bi bilo v pravilih določeno število procentov za nagrade odborom, ker bi to dalo tem povod, da bi iskali za zadruge čim več čistega dobička, da povečajo s tem svoje nagrade. To pa bi dosegli s tem, da bi se prodajalo po nizkih cenah nabavljene predmete za čim večje dobičke, kar bi ne bilo v interesu zadruge in združnikov. Je pa za to, da se nagradi odbornike za njihovo delo, vendar naj določi nagrade vsakoletni občni zbor. Gospod Urbančič vpraša g. okr. glavarja Klopčiča, ako umakne svoj prvotni predlog, na kar on izjavi, da to stori z ozirom na deloma izpremenjeni položaj, posebno pa, ker ni vedel, da je zadruge že včlanjena v Savezu. Gospod Urbančič da svoje predloge, popolnjene s predlogom g. Česnika glede 25% čistega dobička za nagrade na glasovanje. Izpremenjeni predlogi se sprejmejo. Končno pride še volitev člana v upravni odbor

na mesto umrlega polkovnika g. Milavca. Predlagan in soglasno izvoljen je bil g. Boltavzar, nakar se g. Urbančič zahvali udeležencem in zaključi občni zbor.

Čast uvidevnosti. Društvu državnih pisarniških uradnikov za Slovenijo v Ljubljani, ki je pred kratkim ustanovilo »Pogrebni in podporni sklad« je pristopil prvi kot ustanovni član in plačal članarino v znesku 100 Din. gospod Josip Olup, trgovec in gostilničar v Ljubljani, Pod Trančo. Za tem so pristopili: tvrdka Černak & Co. v Ljubljani, Šolski drevored, gosp. Anton Kajfež, veletrgovec v Kočevju, neimenovani v Ljubljani, in gospod Franc Golob, tovarnar na Viču pri Ljubljani. Vsem tovarišem in drž. nameščencem priporočamo, da se ozirajo pri nabavi svojih potrebščin v prvi vrsti na svoje ustanovne člane in prijatelje, ki uvidevajo naš težki položaj.

— Društvu drž. pisarniških uradnikov za Slovenijo je zadnji čas razposlalo članom nova pravila, ki so hkratu članske izkaznice. Pravilom je pridejana poš. položnica, pristopnica za pogrebni sklad in opozorilo na razne važne § pogrebnega sklada i dr. Prosimo tovariše, da nemudoma stori svojo dolžnost. Opozarjamo zlasti na § 60 društva. pravil. Takoj so plačati pravila, ki stanejo Din 5.—. Glede prispevka za kritje potovalnih stroškov v Beograd, prepuščamo višino prispevka posamnim članom. Več ko kdo lahko daruje, ljubše nam je. Ker je še vedno nekaj zamudnikov, prosimo da vsaj do 1. jan. 1923. poravnajo članarino. Društveni odbor je izposloval za člane razne ugodnosti, katere javimo posamnim članom s posebno okrožnico. Kdor ne bo redno plačeval itak malenkostne članarine, se mu bodo odvzele izposlovane ugodnosti. Zavedajte se, da mora biti stanovska organizacija vsakega naprednega državljana prva, potem pridejo še vse ostale. Dosedanje članske izkaznice stopijo s tem iz veljave. Naj jo vsak posameznik kot brezpredmetno uniči. Ker nekaterih podatkov v novih legitimacijah nismo mogli točno ugotoviti, smo pustili dotično rubriko prazno, in prosimo, da jo izpolnite sami. Ker so ti podatki važni za članski izkaz, prosimo da nam jih po dopisnici javite. Kdor bi pravil ne prejel — zunanjim članom so bila razposlana kot tiskovina, naj to takoj javi društvu. Zadnji čas je k društvu pristopilo več tuk. trgovcev kot ustanovni člani. Tovariši, tudi oni izven Ljubljane, nabirajte ustanovne člane. Vsak Jugosloven, ki plača 100 Din. postane lahko ustanovni član (glej § 6. in 5. društva. prav.) Na delo tedaj za procvit društva! P. n. tovariše opozarjamo že danes na večjo društveno prireditve, ki se bo vršila dne 3. februarja 1923 zvečer v dvorani tuk. Kazilne (kavarna Zvezda). Točen spored tega večera sledi v eni prihodnjih številkih Našega Glasa. Zbirajte dobitke za srečolov. Čisti dobiček je namenjen pogrebni skladu. S tovariškim pozdravom Odbor.

Gostilna „Pod Trančo“

Ljubljana, Stari trg št. 1.

Toči pristna dolenjska in štajerska vina. Točna postrežba in zmerne cene.

Za obilni obisk se priporoča

JOSIP OLUP

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Tvrdka ustanovljena leta 1838.

Solidna in točna postrežba.

:: Nabavljalna zadruge ::

javnih nameščencev in upokojevcev

v Ljubljani.

Prodaja svojim članom razno špecerijsko in kolonijalno blago po znižanih cenah.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanov. 1900. Delniška glavica in rezervni zakladi ca K 150.000.000

Cekovni račun št. 10.509. Brzjavni naslov: Banka Ljubljana. Telefon št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Ohrestuje vloge najugodnoje. Prodaja srečke razredne loterije. PODRUŽNICE: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameščencev in upokojevcev za Slovenijo v Ljubljani.

Odgovorna urednica Štebi Alojzija. — Tiska Narodna tiskarna v Ljubljani.